

127. Wł. Mickiewicz do J. I. Kraszewskiego 1 IV 1869 Rkp. BJ 6520 k. 139-140.

[k. 139r]

[nadruk:] LIBRAIRIE DU LUXEMBOURG
(Édition et Commission)
16, rue de Tournon, 16
PARIS

Paris, le... 1869

Kochany Panie!

Walczę z trudnościami wynikającymi z powszechnej nieakuratności księgarzy polskich i najlepsi ludzie, ale na listy nie odpisują, a pieniędzy nie przysyłają. Z pomocą Bożą może uda się podźwignąć niezmierne ciężary, które stąd przypadają na mnie w tym miesiącu i w przyszłym. Kończę, o ile mogę, wszystkie zadawnione rachunki i z tej przyczyny rachunek pański załączam. Kilkakrotnie pytałem p. Dobrowolskiego¹ o spis książek moich, jakie mógłbym złożyć na ręce jego, odpowiedzi nie otrzymałem. Może Pan zechce donieść mi, co z dzieł [k. 139v] mojego nakładu niesprzedanych i gdzie znajdują się, abym mógł się nimi rozporządzić. Zechce też może Kochany Pan zapytać pana Dobrowolskiego, czy dalej życzy sobie zająć się rozprzedażą dzieł księgarni mojej czy nie. W takim razie przekażę mu, co ma z moimi książkami czynić i wypadnie rozrachować się. Nie ma możliwości prowadzenia stosunków handlowych bez akuratności w korespondencji i w wypłatach.

Panu wiadomo, w jak niekorzystny sposób przyszło mi zakończyć sprawę z hr. Czapską². Straciłem własność nabytego rękopismu, prawo sprzedawania egzemplarzy, które od kilkunastu miesięcy leżały opieczętowane; mam zwyczaj *de cliché*³ wszystkie prawie dzieła, co drukuję, więc i ten koszt poniosłem. *Les seuls frais* [k. 140] *d'avoués*⁴, nie mówiąc o adwokacie, wynoszą 205 fr[anków]. W takim stanie rzeczy uważam, że może co Panu wypłaciłem gotówką czy książkami, za własność, której zrzec się musiałem, zwróci mi Kochany Pan. Jeszcze ten nieszczęśliwy interes zostanie dla mnie ciężarem, gdyż sprzedane egzemplarze wcale nie pokryły kosztów druku; będzie tylko strata mniej dotkliwa. W innych okolicznościach wolałbym Pana nie turbować i w tej zresztą sprawie rzecz całą poddaję zupełnie pod osąd pański. Proszę mi też za złe nie brać zgłoszenia się w tej mierze. Prócz dobrych słów, prawie żadnego poparcia nie znalazłem. Pan mi dopomógł w Dreźnie, p. Kopernicki⁵ w Bukareszcie, a inaczej zamiast pomocy wypłaty sum mi należnych znikąd doczekać się nie mogę.

¹ Franciszek Dobrowolski – zob. list nr 110.

² Zob. poprzednie listy (poczynając od listu nr 104).

³ *Robić klisze* (franc.).

⁴ *Same tylko koszty pełnomocników* (franc.).

⁵ Izydor Kopernicki (1825-1891) – lekarz, antropolog, wziął udział w powstaniu styczniowym, po 1864 r. wyjechał do Paryża, następnie w latach 1865-1871 przebywał w Bukareszcie, gdzie utworzył muzeum anatomiczne i zootomiczne, w 1886 r., mieszkając w Krakowie, został profesorem antropologii.

[k. 140v] Nie wiem, czy mam p. Dobrowolskiemu „Roczniki”⁶ wysłać, czy nie, ani w jakiej ilości.

Bronisław⁷ znużony pracą i pogodą niegodziwą.

Ściskam przyjazną dłoń pańską,

Władysław Mickiewicz

1go kwietnia 1869 r.

⁶ „Rocznik Towarzystwa Historyczno-Literackiego” – zob. list nr 15.

⁷ Bronisław Zaleski – zob. list nr 7.